Erlandsons

Pris: 258 kronor

Skenet bedrar

En till synes rejäl förtöjning med varmförzinkad schackel, lackad metallfjäder, 25 mm säkerhetsband och lina av 16 mm treslagen polyester med kaus och fyra instick i splitsen. Men denna förtöjning är långt ifrån lika stark som den ser ut. Fjädern brister vid cirka 700 kg belastning och sedan spricker sömmarna i säkerhetsbandet upp vid 1560–1720 kg. Ett band ska inte brista i sömmarna, vilket tyder på för svag tråd eller otillräcklig söm. Däremot är ryckdämpningen bra.

Efter att fjädern brustit sprack sömmarna i säkerhetsbandet.

- \+ Lågt pris
- \+ Bra ryckdämpning
- – Svagare än den ger sken av
- – För klena sömmar i säkerhetsbandet

BRA KÖP Praktiskt Båtägande

Watski

Pris: 269 kronor

Rejäl och prisvärd

En rejäl förtöjning med varmförzinkad schackel, elförzinkad metallfjäder, säkerhetskätting och lina av treslagen polyester med kaus och fyra instick i splitsen. Denna förtöjning ser lika stark ut som den från Erlandsons men klarar nästan den dubbla belastningen. Fjädern brister först och sedan är det till slut kättingen som ger upp vid mellan 2660 och 2920 kg. Vad vi dock inte tycker om är att kättingen går upp i svetsskarven. Den borde varit starkare. Ryckdämpningen är bra i denna förtöjning.

Efter att fjädern brustit gick kättingen upp i en svetsskarv.

- \+ Lågt pris
- \+ Bra ryckdämpning
- – Klena svetsar i kättingen

BÄST I TEST Praktiskt Båtägande

Storm

Pris: 132 kronor

Smidig och funktionell

Polyropes Storm är den enda förtöjning i testet där den uppgivna brottslasten uppnås innan förtöjningen brister. Linan är tillverkad av polyester med 40 procent ryckdämpande fiber. Den har ett splitsat öga med fyra instick. Ögat är försett med ett slitageskydd. Ett extra slitageskydd medföljer också för den andra änden av linan. När linan brister är det vid splitsen, precis som förväntat. Ryckdämpningen är inte lika god som hos traditionella fjädrar, men helt godkänd. Förtöjningen är smidig att hantera och dessutom billigast i testet.

Linan brast vid ingången till det splitsade ögat, precis som man kan förvänta sig.

- \+ Den enda som klarar brottgränsen
- \+ Billigast
- – Något sämre ryckdämpning än fjädrarna

Liros

Pris: 365 kronor

Nästan över mållinjen

Liros egen färdiga förtöjning ligger i en påse med tillverkarens logotyp. Det ingår en gummifjäder märkt Unimer och en treslagen lina i polyester med kaus. Själva linan ligger i en egen påse och det är där etiketten med brottgränsen angiven sitter. En konsument kan rimligen tolka informationen som att brottgränsen gäller det färdigkomponerade kittet. Men oavsett hur man tolkar det så brister linan vid 90 procent av den angivna brottslasten. Här brister linan inte vid gummifjädern, som man kan tro, utan vid splitsen med metallkaus. Det betyder att fjädern inte är den svagaste punkten i detta fall. Ryckdämpningen är dock god och i förhållande till diametern på linan klarar den hög last.

Linan brast vid kausen och splitsen, som man kan förvänta sig.

- \+ Bra styrka i förhållande till diameter
- – Felaktigt angiven brottgräns

Skarg

Pris: 790 kronor

Dyr men snygg

Swenska-Hogas Skarg är läcker och har vunnit pris för sin design. Men mer än så är det inte. Förtöjningen säljs i en snygg förpackning som innehåller en 14 mm flätad lina och ryckdämpare i gummi, med splits och schackel elegant komponerat. Stora bokstäver deklarerar att kittet klarar 4300 kg. Den välvillige kan först välja att tolka det som att det är båtens vikt det handlar om, men på baksidan kan man läsa: ”För båtar upp till 2000 kg”. Budskapet om maximalt antal kg tolkas därför rimligen som brottgräns. Dessvärre brister linan vid 67 procent av den lasten. Brottet sker i själva ryckdämparen. Att Skarg dessutom bara har sex procents töjning vid 100 kg gör den till en dålig ryckdämpare.

Linan brast vid ingången till gummidämparen.

- \+ Snygg
- – Dyr
- – Dålig ryckdämpning
- – Klarar inte angiven brottgräns

Xmarine metall

Pris: 175 kronor

Svagast i testet

Byggplast & Båtprylars Xmarine ligger i en snygg blå påse och innehåller en lackad metallfjäder, varmförzinkad schackel, 14 mm treslagen polyesterlina med kaus och splits med sex instick. Till fjädern hör ett 27 mm brett säkerhetsband. Förtöjningen ger ett klent intryck med en kort fjäder, men på etiketten står tydligt att hållfastheten är 2900 kg. Denna förtöjning brister dock redan vid 30 procent av den lasten. Först ger sig fjädern. Sedan brister säkerhetsbandets sömmar. Om det inte varit för de dåliga sömmarna borde denna förtöjning ha klarat åtminstone det dubbla och kanske till och med den uppgivna brottgränsen. Ryckdämpningen är dock förhållandevis god.

Efter att fjädern brustit sprack sömmarna i säkerhetsbandet.

- \+ Billig
- – Klarar inte angiven brottgräns
- – Dåliga sömmar i säkerhetsbandet

Xmarine gummi

Pris: 345 kronor

Klipper vid dämparen

Xmarines mer exklusiva förtöjning med flätad lina och gummidämpare säljs även den i en fin blå påse. På etiketten kan man tydligt utläsa att hållfastheten är 3000 kg. Det ingår en gummidämpare från Forsheda, en snygg flätad 14 mm lina med kaus och splits. Ryckdämpningen är inte lika god som med metallfjäder, men godkänd. Vid vårt test klarar denna förtöjning bara 77–80 procent av den angivna brottgränsen, och det verkar vara ryckdämparen som är orsaken. Linan brister i upprepade tester just där den går in i ryckdämparen. Precis som med flera andra ryckdämpare har tillverkaren missat att ryckdämparen innebär en försvagning av linan.

Linan brast vid ingången till gummidämparen.

- \+ Snygg
- – Klarar inte angiven brottgräns
- – Dämpare klipper linan

Inga reklamationer

Efter testet har vi kontaktat de tillverkare vars förtöjningar inte klarade sin specificerade brottgräns. Några ifrågasätter vårt val att testa brottgräns och menar att det vore mer intressant att testa hållbarhet på andra sätt. I princip alla tillverkare säger att de inte har haft några reklamationer på produkterna.

Skarg svarar att reptillverkaren gjort förändringar i produktionen som minskat brottgränsen med 1300 kg, förändringar som inte kommunicerats vidare till Skarg. Vidare skriver Skarg att man under sommaren ska göra ytterligare tester och därefter eventuellt ändra sin specifikation. Vad gäller båtlängd och båtvikt gäller tidigare rekommendationer tills vidare.

Byggplast & Båtprylar som tillverkar XMarines förtöjningar svarar att deras bryggförtöjning med metallfjäder fått en felaktig märkning på förpackningen. När det gäller deras förtöjning med gummidämpare skriver de att de missat försvagningen som fjädern innebär och att de omedelbart ändrar brottgränsen till 2400 kg.

Liros har gjort egna tester enligt EN/DIN 2307 och skriver att förtöjningen där klarar den uppgivna brottgränsen. Skillnaden ligger antagligen i att test enligt EN/DIN 2307 innebär att kausen sitter i en grov cylinder till skillnad från vårt test där förtöjningen testats med kausen fastsatt i ett 12 mm schackel.

Tabell

Modell	Inköpsställe	Lina tjocklek	Lina längd**	Typ av ryckdämpning	Töjning vid 100 kg	Angiven brottgräns***	Uppmätt brottgräns	% av uppgivet värde	Håller enligt spec	Pris*
Erlandsons Brygga	Erlandsons Brygga	16 mm	3,5 m	Fjäder av metall	37 %	Ej angivet	1560–1720 kg	_	Ja	258:-
BRA KÖP Watski	Benn's	16 mm	3,5 m	Fjäder av metall	38 %	Ej angivet	2660–2920 kg	_	Ja	269:-
BÄST I TEST Polyropes Storm	Erlandsons Brygga	16 mm	3 m	Inflätad fjädrande fiber	20 %	2800 kg	3000–3220 kg	107–115 %	Ja	132:-
Liros	Benn's	14 mm	4 m	Gummifjäder	30 %	3400 kg	3060–3080 kg	90 %	Nej	365:-
DYRAST Skarg	Benn's	14 mm	2 m	Gummifjäder	6 %	4300 kg	2860–2880 kg	67 %	Nej	790:-
SVAGAST Xmarine	Seasea	14 mm	4,5 m	Fjäder av metall	20 %	2900 kg	840–860 kg	30 %	Nej	175:-
Xmarine	Seasea	14 mm	4 m	Gummifjäder	17 %	3000 kg	2300–2400 kg	77–80 %	Nej	345:-

* Priserna i tabellen är de priser vi köpt förtöjningarna för i butik. ** Flera av förtöjningarna finns även i olika längder.
*** Angiven brottgräns är avrundad till närmaste 100-tal då den konverterats från newton till kilo.